

A MUNKA

XV. évfolyam. 17. szám.

Ára 16 fillér

Salgótarján, 1937 április hó 24

Darányi Kálmán szegedi beszéde.

A szegedi beszéd jelentőségét éppen az adja meg, hogy a mai magyar élet teljességének a foglalta. Nincsen egyetlen sikkja ennek az életnek, amit fel ne ölelne, meg ne világítana, részeire ne szedne, hogy aztán határozott formában meg ne jelölne a módot, ahogyan a kormány a mutatkozó problémákat megoldani óhajtja.

Nem hatáskeltés itt a cél. Nem is a hangulat biztosítása. Hiszen ha ez volna a feladat, igen sok lehetőség kínálkozott volna szónoki sikerekre és kedvező tömeghangulatok biztosítására.

Darányi Kálmán miniszterelnök egyénisége azonban visszariad az ilyenfajta sikerektől. Mintha nem is a politikusi, inkább a tudós tanár kötelessége vezetne volna szegedi beszédében, felvilágosítani akarja hallgatóságát, még pedig az ország mai valódi helyzetéről. Az igazságnak megfelelő képet akar adni, mind kül-, mind belpolitikai feladatainkról, melyeket meg kell oldanunk, bármily nehezek is azok. Talán éppen a nyíltság és a szavakból kiáradó őszinteség fogja meg hallgatóságát s az ország egész közvéleményét. Ez a szegedi beszéd igazi utjelző a magyar politikában.

Mint a fényszóró, amikor fénycsóvával a táj minden zeg-zugát fel akarja deríteni, úgy világítják meg Darányi Kálmán szavai az élet minden kérdését, hogy megismerjük belőle a kettős könyvvitel „Tartozik”-ját éppen úgy, mint a „Követel”-jét.

Először külpolitikával foglalkozott a miniszterelnök. Ebből a szemszögből ítélve meg mai helyzetünket, teljesen igazoltnak látja a római szerződésben lefektetett irányelveket és Németországgal való barátságot, mert hiszen Olaszország, Ausztria és Németország együttesen egész kivitelünk felét veszi fel, ami igen sokat jelent az önellátás sokat hirdetett korszakában. Hogy azonban itt nem állunk meg és a piacutató munkát szorgosan folytatjuk, azt eléggé bizonyítja, hogy a velünk szomszédos államokon kívül ma már Svájc, Belgium, Hollandia, Anglia, Franciaország és Görögország is egyre élénkebb forgalmat bonyolítanak le velünk. Ami pedig a közvetlen szomszédainkkal való barátságosabb viszony megteremtését illeti, a kormány békés politikát akarván folytatni, ez elől sem zárkozik el. De a békés együttműködésnek természetesen előfeltételei vannak. Még pedig egyenjogúságunk elismerése és a kisebbségi kérdés kielégítő megoldása.

Ezután áttért a miniszterelnök a belpolitikai időszerű kérdésekre. Elismerte az ellenzék hivatását a parlament életében, amit akkor tölt be igazán, ha „mindig emelkedett szempontok” vezetnek bírálataiban. Az ilyen ellenzékek szemben teljesen elítélendő a mindent

A pár napos verőfény.

Néhány napja végre részt kaptunk a tavasznak, a megújuló életnek legszebb és legjobbjából: az éltető, meleg napsugárból. A zord tél s az esős tavasz után úgy hatott ez a ragyogó melegség, mint amikor a nagybeteg először érzi végigáramlani testén és lelkén a gyógyulás sejtelmét. Egyik reggelen csodálkozva vettük észre, hogy a természet talán nem is késelt el semmivel. Hiszen minden fa, bokor, mező, pázsit, mind csupa üdezőld színű ruhában kacérkodik fő éltetőjével, a nappal, mintha mi sem történt volna heteken keresztül, sem ködös hajnalokon, sem borús nappalokon. Mintha nem is lett volna hónapokon keresztül szakadatlan eső, sárga lucskos víz, mintha a pattanni készülő rügyek nem is gubbasztoltak volna beteken át parányi vísköjökben, várva a fényre, a melegre, hogy rőzsaszín, fehér új ruháskáikban végre didergés nélkül kibújhassanak a piciny fejüket az Ég felé fordítva sóhajthassák el első hálaimájukat.

S mi emberek, ép oly parányai a Nagymindenségnek, mint a kipattant rügyek és bimbók, mi is most ébredtünk rá, hogy mindnyájan betegek voltunk sokáig és mintha elsőtitit szobában tengődtünk volna. Most, ezekben a napokban érezzük, mint hull le rólunk egymásután a bánat, gond, keserűség megannyi beteg köntöse és mint valami bizsergő-meleg zuhany alatt, úgy olvad le lelkünkől az elmúlt sötét hónapok minden reákródott unalom-rétege. Egyszerre éreznünk kezdjük, hogy élünk s ez a megszokott, sőt nem egyszer megunt tény valósággal meglepővé és izgatón érdekessé válik számunkra. Körülnézünk a világban, az életben, mintha most látnánk először. Minden olyan csodálatosnak tűnik és mégis oly egyszerűnek. Ez a tavaszi meleg napsugárözön mindent elsimít bennünk, ami még pár nappal ezelőtt szöglet, fájdalom, sebző göröngy volt az életünkben. Ilyenkor gondoljunk arra, hogy legtöbb bajunknak, problémáknak talán az az oka, hogy túlságosan rabjai vagyunk szobáknak, falaknak, zárt életünknek.

S az utcák, járdák, terek ezekben a napokban szintén megteltek bimbókkal. Ragyogóban lakkozott új típusu, megkopottabb, használt gyermekokcsik sokszínű tarkasága vonult ki a meleg nap-

fényre. Hogy ebben mennyi tavasz van, mennyi békesség és reménység, az ki-mondhatatlan! Mennyi tavasz, hiszen csupa rőzsaszínű emberbimbó nyújtózik a meleg, friss fény felé s ott van leg-többje mellett az ifjúság is, amelyen fol-kadt. És mennyi békesség! Hiszen hol van a béke manapság, ha nem a kis-gyerekek álmában és a kisgyerekek ál-mát őrző anyák szívében? ... És meny-nyi reménység! Ezek a gyerekkocsik nem is tudják, hogy a jövődő drága terhét hordozzák acélrugóikon, gummi-kerekeiken, ezek az édes szenderegők pedig még kevésbé tudják, hogy egy egész emberiség bennük látja holnapj-ának egyetlen reménységét a ma remény-telenségében. Lehet, hogy ezt nemcsak a babák, hanem a mamák sem érzik ennyire pontosan, amint ott sütke-rez-nék a meleg tavaszi napfényben: a ba-bák csak azt érzik, hogy valami édes melegség simogatja őket, a mamák pe-dig, hogy ez jól tesz a babáknak... Tá-vaszról, jövőről, békességről, reménység-ről csak az tud határozottan, aki sóvá-rogva és többnyire hasztalanul vágyódik utánuk, de aki az édes fényben alszik és akinek béke, remény van a szívében, nem sokat tölti fejét ilyen fenkölt és el-vont dolgokon...

Ünnepet csináltam magamnak ebből a cikkből és ünnepet óhajtok vele sze-rezni sok-sok széplelkű embernek. De most a befejezésnél elfog a kétség, vaj-on ezzel a dicsőítéssel, ezzel az ujongó örömközléssel is nem „kiabáltam-e el” a gyönyörű, verőfényes időt. Hátha a „ka-ján” április éppen ezért el fogja rontani további örömlőket, mint ahogyan mindig akadnak ünneprontók, akik csak azért is, hogy az írónak, költőnek ne legyen igaza, bele akadnak egy mondatába, egy-két szavába, melyet az ünnepnek lelki átélése váltott ki belőle talán némi tulzással, hogy ezért a kis észrevétlen mohószavuságért az íróra, költőre min-den különösebb érv és hozzáértés nélkül, a nagy nyilvánosság előtt egyszerűen rá-süthessék a dilettánsizmus bélyegét. Ugyanakkor elfelejtik, vagy nem tudják, hogy a költőnek, írónak el kell fogad-ni a lemondást is a lelki egyensúly, a boldogság és boldogítás kedvéért!

(—ány.)

Állami Gimnáziumot.

„A Munka” március 13-án megjelent számában „Egyesületi vagy állami gimnázium” címen közölt cikk illusztris írója szíves volt megvilágítani a salgótarjáni gimnázium mostani adott helyzetét és statisztikai adatokkal alátámasztani, mennyire jogos a város és vidéken lakó polgároknak az a régen óhajtott kívánsága, hogy a m. kir. kormány a már 14 év óta sikeresen működő gimnáziumot államosítsa.

Reményem nem teszek rossz szolgálatot azzal, ha ezt az égetően szükséges közérdekű problémát a Munka hasábjain

lebecsülő és keveslő ellenzékeség, ami nemhogy használna, de inkább káros és vészedelemes magára a parlamentarizmusra éppen úgy, mint a közre. Sokszor halljuk azt a vádat bizonyos oldalról, hogy „nem történik nálunk semmi”. Ezel szemben a miniszterelnök elmondotta, hogy már tizenhárom törvényjavaslatát fogadta el a törvényhozás s emellett felsorolta azokat az intézkedéseket, melyek a szociális program érdekében végrehajtottak. A telepítés kérdésében is megtörténtek az első cselekvő

újra előhozom, mellyel jelenleg úgy érzem, hogy ezen igen fontos ügy felett addig napirendre nem lehet térni míg a város lakossága az államtól ennek jóváhagyását ki nem harcolta.

Salgótarján lakóival szemben városi fejlesztése kapcsán egy súlyos mulasztás történt, ezt ma már belátja mindenki, ki a helyi viszonyokat jól ismeri.

Ennek a csorbának a kiköszörülése most már a város polgáraitra hárul, mert a város lakosainak jogos érdeke, hogy ezért igazságos harcot folytasson.

A mulasztás ott történt mikor Star-

lépések, amelynek eredményeit igazolja, hogy eddig 2230 család jutott földhöz ötmilliónyolcszáz ezer pengő értékben, nem számítva a kishaszonbérletek tizezerháromszáz holdját, melyet ezerháromszáznegyven kishaszonbérletnek juttattak.

Mindez persze csak kezdet. Mert hiszen a kormány a további reformokon is dolgozik s míg az iparban meg akarja valósítani a családi munkabér rendszerét és a fizetések szabadságot, addig a mezőgazdaságban megvalósítja hama-rosan az agkori biztosítást. Ter-

ján a trianoni békeparancssal határvá-ros lett és ennek a fontos iparhelység-nek megyeivárossá fejlesztését nógárd vm. akkori agilis főispánja mint Tarján lelkes pártfogója, Dr. Sztranyavszky Sándor tervbe vette, a vezetőegyeniségek nem számoltak mindjárt azzal is, hogy a város fejlesztésével ide telepített intézményekkel a város intelligenciája is lényegesen meg fog szaporodni, — így hogy azok gyermekeiket nagyobb anyagi megter-helés nélkül iskoláztatni tudják, feltét-lenül szükség lesz egy állami gimná-ziumra is.

Alig fejeződtek be a várossá fejlő-dés munkálatai, ennek a mulasztásnak hiánya már is érezhetővé vált és hogy az iskolázató szülőknél mégis segítve legyen, a helyi nagyvállalatok, város, szülők áldozatkészségével sikerült ennek áthidalására egy provizórikus megoldást létrehozni, — úgy mint azt a cikk írója részletesen ecsetelte, — így újból ezzel foglalkozni nem is áll szándékomban.

A város fejlődése terén az állam és hatóságok nagylelkű támogatásával azóta is sok minden létesült e városban, csak sajnos a város lakóinak ezen óhaja szenvedett mindég hajótörést érthetetlen okok miatt.

De hogy ez az átmeneti megoldás a mai változott politikai és gazdasági viszonyok folytán ma már sokáig így nem tarthatja fenn magát, ezt tudni kell a hivatalos tényezőknél is — mert ezen az alapon sokáig a szülőknél sem fog érdeklődni állani, a gimnázium további működését ilyen drága tandíj mellett támogatni.

Hogy a gimnázium fennmaradjon és működését továbbra is nyugodtan zavartalanul folytathassa, nemcsak a város, de az állam érdeke is, — éppen ezért közös jóakarattal kétféle hiszem, hogy a gimnázium államosítása keresztül vihető ne legyen. Ennek érdekében tehát sürgősen cselekedni kell.

Az illetékes fórumoknál végre be kell látni, hogy-e miatt Salgótarján lakosainak nagy sérelme van, mit jóvá kell tenni, — de a város vezetőségének sem állhat érdekében, hogy a szépen fejlődő város állami gimnázium nélkül hagyja, mert ez úgy szellemi, mint anyagi téren súlyos veszteséget jelent.

Ne feledkezzen meg arról senki, hogy egy város gazdasági életét máma csak az állami intézmények teszik stabilis, azért ha az állam a várostól is kér-ni fog e fontos ügyben áldozathozatalt, úgy azt megtagadni nem szabad, ha-nem felsorakozva, váll mellett, elszánt közös akarattal kell megvalósítani a már eredményesen működő gimnázium államosítását. A szülők biznak városunk közismert nagy támogatóiban, hogy a f. é. márc. 13-án megjelent cikkben foglaltakat és amennyiben szükséges, más súlyos érveket is felsorakoztatnak illetékes fórumok előtt. Építsük ki városunkat — amely bár ideiglenesen a határra került —, igazi bástyájává a hazafiságnak és keresztény magyar kulturának! Losonc, Rimaszombat, Rozsnyó, Besztercebánya elrablott gimnáziuma helyett sürgősen állami gimnáziumot Salgótarjának!

Széchenyi Szabó Andor.

mészetes, hogy a kormányt mindig az az elv vezeti, hogy a terhek igazságos elosztását minél eredményesebben valósítsa meg. A gyenge vállakról az erősebb vállakra akarja áttéríteni a közterheket. Külön is hangsúlyozza szegedi beszédében a miniszterelnök, hogy ebben a munkájában számít a nagytőkének a megértésére is, hogy ez a saját érdekében, megértve a kor szavát, segíteni fogja a kormányzatot az elodázhatalatlan szociális program megoldásában.

† Barthó Dániel.

41 évvel ezelőtt mosolygós arccal, úde fiatalosággal érkezett Salgótarjánba. Mi első elemisták boldogok voltunk, hogy ő tanított, mert jósa, türelme nagyobb volt, mint édesanyánké... Az akkori tanítógárdának utolsó tagja költözött el benne, aki kartársaival együtt fogalomra lett a lelkünkben.

Alig két esztendeje, 42 évi szolgálat után hagyta ott a katedrát, melytől alig tudott megválni. Rövid ideig élvezhette a jól megérdemelt nyugalmat, egy ideális és szép család féltő és szeretetteljes levegőjében.

Barthó Dániel igazi hivatásos pedagógus volt, aki élte is a sok szép theóriát, amit a modern pedagógia oly nagy számban termel ki. A 42 esztendő alatt tanítványainak ezreit szerelte fel nemcsak a tudás fegyverével, hanem a szeretetnek legszebb és legértékesebb virágaival is.

A régi egyszerű iskola fülünkben visszhangzó csengője helyett, a modern palotává nőtt épületben pénteken d. u. fél 5- órakor utoljára megszólalt még a villamos csengő, hogy jelezze az utolsó

földi órájának is a végét.

A kartársak hatalmas tömege zarándokolt a Wodianer díjas kiváló kolléga ravatalához, melyet a messze földön híres iskola előcsarnokában állítottak fel.

A lelkiismeretességnek és pontosságának a mintaképe volt Barthó Dániel, aki mint a salgótarjáni járás tanító egyesületének hosszú éveken át volt elnöke, kartársai érdekében is érdemes munkát végzett.

A temetésén úgy az öreg, mint a legifjabb tanítványainak száza vettek részt, ugyszintén feljebbvalói és tisztelői is nagy számban.

Az acélgyári zenekar és dalárda gyászdalai, a cserkészek, leventék diszkiséréte, kollégák, bucsubeszéde kísérték utolsó földi útján Barthó Dánielt, akit mindenki szeretett s akinek távozására nagy ürt hagyott városunk társadalmában. A temetést Dr. Csengődy Lajos végezte, aki szívebemarkoló szavakkal bucsúzott a szerény és hűséges presbiteről.

Nyugodjék békében!

A tejkartell.

Annak idején megalakult a Salgótarjáni Tejszövetkezet, mint az Országos Tejkartell tagja abból a célból, hogy központi tárolás útján a tejtermelő gazdák érdekeinek tekintetbe vételével egységes fogyasztói árak mellett hozza forgalomba a tejet Salgótarjánban. Az indulás szép volt... A folytatása azonban nem szép... Miért? Mert az egységár elgondolása már rég a múlté!

Ugyanis a tejkartell megállapodást kötött a közvetítő kereskedelemmel, így a Rimamurányi-Salgótarjáni Vasúti Rt.-vel is, hogy a tejet 22 filléres fogyasztói áron hozza forgalomba és ebből az árból 20% jutaleket biztosít a közvetítő kereskedelemnek és a Rima Rt.-nek. Néhány hónapig zökkenő nélkül ment is a dolog, de a Rima Rt. megelégedett a tejkartell árdiktatúrájával és áttért az önállós rendszere, vagyis a tejkartellen kívül szerzte be tejszükségletét, természetesen jóval alacsonyabb áron, mint ahogy azt a tejkartelltól addig kapta. Ezt az állapopot azonban a tejkartell nem nézte jó szemmel, mert a távolabbi vidékekről behozott Rima tej nyomta a piacot; a tejkartell mint olyan nem bírta a Rima versenyét a felgyülemlett tejfölösleg miatt, ezért a közvetítő magánkereskedelem megkerülésével egyezkedni kezdett a Rimával. Az egyezkedés sikerre is vezetett, mert a Rima, szemben a magánkereskedelemmel, leszorította a tej árát 17.6 fillérről 16 filléresre és ellátott az önellátástól, ez év végéig lekötötte magát a tejkartellnál, hogy 16 filléres áron veszi át a tejet és beszünteti a távolabbi vidékekről a behozatalt.

Ez a megállapodás a tejkartell részére nem hozott megnyugvást, mert a tejfogyasztókat két táborra osztotta, de nem hozott megnyugvást sem a kereskedelem, sem a városi fogyasztók között sem, mert a fogyasztók tekintélyes táborra ki van szolgáltatva a tejkartell által diktált 22 filléres tejáraknak, míg a másik tábor természetesen és igen helyesen felsorakozik a 16 filléres árat biztosító Rima mellett, így a Salgótarjáni belterületén lakó köztisztviselők, kereskedők, iparosok stb. kénytelenek a tejért 22 fillért fizetni, szemben a Rima 16 filléres árával, amit önköltségen hoz forgalomba.

Ebből következik, hogy a magánkereskedelem a tejüzletből lassan-lassan teljesen kiszorul és tevékenykedése előbb-utóbb nullával lesz egyenlő.

A tejkartell ezidőszaki álláspontja és üzleti politikája tarthatatlan, antiszociális, mert egyrészt kizárja a szűkös viszonyok között élő köztisztviselőket, magánalkalmazottakat, iparosokat és a munkások egy részét az olcsó tej beszerzéséből, másrészt a közvetítő kereskedelem szerepét kikapcsolja azáltal, hogy árttereli a fogyasztást az olcsóbb beszerzési forrásához.

A tejszerződés 3-ik pontja kötelezi a közvetítő kereskedelmet, hogy mindenkor a Tejszövetkezet által megállapított

fogyasztói áron árusíthatja a tejet és ha ez így van, akkor a tejkartell biztosította az egész vonalon az egységes tejárakat Salgótarjánban. Miután a tejkartell vállalt kötelezettségét a Rimával kapcsolatban egyoldalul a kereskedők kárára megszegte, előállt a magánkereskedelem részére a gazdasági lehetetlenülés ténye, aminek konzekvenciáját mindenképpen a tejkartellnek kell viselni. Attól az időtől kezdve, amikor a szerződés-szegés megtörtént, a tejkartell visszatéríteni tartozna a kereskedőknek az előállított árdiferenciát, mert a tejkartell abba a lehetetlen helyzetbe hozta a kereskedelmet, hogy vevőit kénytelen volt az olcsóbb tejet többször vállalatnak átengedni, vagy a megállapított áron alul a tej árát megszabni.

A tejkartell érzi is a helyzet fontosságát és igyekszik az ellentétet elsimítani, még pedig azzal, hogy Salgótarjáni a tejbepozíció tekintetében zárt területté próbálja nyilvánítani. Ez irányban már többször lépéseket is tett Salgótarjáni város vezetőségénél és a képviselőtestületnél, de Salgótarjáni város szociális érzésű polgármesterének, a városi tanács és képviselőtestület határozatának támogatásával elfoglalt álláspontjával eddig sikerült a tejkartell antiszociális próbálkozásait megfűszerezni.

A tejkartell azonban nem nyugszik, úgy hallatszik, hogy mindent elkövet a városi tanács határozata ellenére, hogy hatalmi szóval valóssítsa meg álmát: a zárt területet. Ez ellen tiltakoznak elsősorban maguk a fogyasztók, mert nem kétséges, hogy a zárt terület bevezetése a fogyasztókat teljesen kiszolgáltatná a kartell önkényes árpolitikájának.

Csak helyeselni lehet a Rima határozott álláspontját a tejügyben akkor, amikor biztosítani kívánja az olcsó tejárak fennmaradását.

Hogy azután a Rimán kívüli érdekeltség nem tudja kívánságukat keresztül vinni, ez csak saját gyengeségük, illetve széthúzásuknak tudható be. Minden remény megvan azonban arra, hogy mihamarabb felismerik az összetartásban rejlő erőt és a Rima nyomdokain haladva, kiharcolják a tejkartelltól az olcsóbb egységes tejárakat.

Ha pedig a tejkartell úgy látja majd, hogy az egységes olcsó ár mellett nem találja meg a számítását; levonhatja a konzekvenciát és félre áll, átengedve a teret annak a szabad versenynek, mely a tökéletes gazdasági életnek az éltető eleme.

Ez nem ütközne a tejtermelő gazdák érdekébe sem, mert a salgótarjáni tej eladását terhelő havi cca 1800 pengő rezszi költségük megszűnne és így árakat is olcsóbban szabhatnák meg.

Salgótarjáni közönségének egy fontos. Ne valóssítsa meg a tejkartell azt a tervét, hogy Salgótarjáni közönségén próbálja ki a zárt terület jótékony hatását. Ezt az örömet és megtiszteltetést

a közönség nem kívánja, már csak azért sem, mert a salgótarjáni zárt terület elrendelése precedenst képezhetne a többi vidéki városokra is, ami valóban győztes üzleti lehetőséget nyújthatna a kartell számára, Salgótarjáni városa pedig

azzal dicsekedhetne, hogy a kísérleti nyúl szerepét vele játszották el. Védekezzünk tehát teljes erőnkkel a zárt terület ellen! A védekezés módja adva van, amit a következő cikkemben óhajtánék kifejteni. Zuzmára.

A belügyminiszter első hivatalos beszéde.

A pénzügyi bizottság ülésén a belügyi tárca költségvetésénél mutatkozott be voltaképpen Széll József dr. az új magyar belügyminiszter. Első beszéde, amelyben belügyminiszteri programjáról, politikai célkitűzéseiről kapott a közvélemény alapos tájékoztatást, minden oldalról megértő rokonszenves fogadtatásra talált. Komoly és határozott volt a belügyminiszter. Minden szavából érzett, hogy kialakult, meggyőződéses elvek alapján halad azon az úton, amelynek irányát a Darányi-kormány népies nemzeti politikája adja.

Amikor Széll József belügyminiszter válaszolt a vita során elhangzott észrevételekre, elsősorban utalt arra, hogy egy évtized közvetlen munkáskapcsolatai fűzik az autonómiához, az autonómia közel áll hozzá és az autonómia minden jogos és törvényes erkölcsi és anyagi érdekét a szíven viseli.

A részletekbe minden elsősorban a szociális kérdésekkel foglalkozott s ezzel kapcsolatban kiemelte a tanyai közigazgatás fontosságát és annak korszerű fejlesztésének szükségességét. Utalt arra, hogy épen úgy mint a miniszterelnök, ő is meggyőződéssel vallja, hogy az ország rendjének és nyugalmanak, biztonságának nem csupán rendőri feladat, hanem azzal párhuzamosan kell haladnia az állam szociális gondoskodásának. Az államhatalomnak — mondotta Széll József belügyminiszter, — ne csak ökle legyen, amellyel sújthasson, hanem legyen kinyújtott keze is, amellyel szeretettel simogt.

Igen érdekes és figyelemreméltó volt az a párhuzam, amelyet a kolduskérdéssel kapcsolatban a főváros és a vidéki városok között vont. A megállapítás a vidék javára szólt. A magyar vidék, a magyar városok ebben a vonatkozásban is példát mutatnak Budapestnek. Megállapította a belügyminiszter, hogy Budapest területén a koldus-kérdés megoldása nem sikerült úgy, mint ahogy joggal elvárhattuk volna. A vidéki városokban azonban határozottan jó az eredmény, a magyar norma nagy lépést jelent az inség enyhítése terén. Foglalkozott az állami gyermekvédelem kérdésével is és sajnos azt kellett megállapítania,

hogy míg Magyarországon a békében az első helyek egyikét foglalta el a gyermekvédelem terén, ma ezt már egyáltalában nem mondhatjuk el. A mai rendszer nem megfelelő, mást, jobbat kell helyette alkalmazni mert a huszas évek elején kísérletként alkalmazott szülői tartási rendszert anyagi lehetetlenülés okából nem lehetett fenntartani. Annak a nézetének adott kifejezést, hogy a Németországban bevezetett rendszer meghonosítására kell törekedni aként, hogy a gyermekek a családnál maradjanak s ott részeseüljenek megfelelő segítségben.

A tárca vitája során több ellenzéki felszólalás hangzott el, amelyek követelték, hogy az egyesületek szoríttassanak alapszabályszerű működésre. A belügyminiszter ezzel kapcsolatban határozottan és nyíltan kijelentette, hogy valóban az egyesületek tiltott politizálását általános nemzeti érdekből meg kell akadályozni. Azok az egyesületek, amelyek nem hivatottak politikai működésre, ne politizálhassanak. Általában kifejezésre juttatta azt az álláspontját, hogy a depolitizálás elvét igyekezz szigorúan érvényesíteni. Kinyilatkoztatta azt is, hogy erősen kíván érvényt szerezni az egyenruhaviselési tilalomnak s a külföldi igazolt róporatok terjesztését szigorú figyelemmel kíséri. Elismeréssel szólt a csendőrség és rendőrség működéséről s érintette a közszolgálati jegyzői kar hatalmas munkakörét, hangsúlyozva, hogy megfontolandónak tartja vajjon a jegyzőket, a minősítés emeléseivel karöltve nem lehetne-e bizonyos hatósági jogkörrel felruházni.

Beszéde végén érintette még a hadikölcsön segélyezés kérdését is, ebben a vonatkozásban, azonban sajnos az anyagi keretek szabnak határt. Amennyire lehet, ezen a téren a méltányosság szempontjai szerint jár el s ígéretet tett arra vonatkozólag, hogy a következő években, hacsak egy lehetőséget ad arra az államháztartás helyzete, a keretet föl-emelik.

A bizottság teljes egészében magáévá tette a miniszter elképzeléseit s a belügyi tárcát a nagy tetszéssel fogadott első belügyminiszteri felszólalás után, általánosságban, majd hozzászólás nélkül részleteiben is elfogadta.

Hírek és különfélek

Képviselőnk állapotában örövendetes javulás állott be. Ma egy hete futó tüzként terjedt el a hír, hogy Veres Zoltán állapota válságosra fordult s hogy betegségében csak a jó Isten segíthet. Erre városunk 5 templomában, szombaton illetve vasárnap az Úr szolgái ajkáról könyörgő ima szállt az Istenhez: gyógyítsd meg Uram beteg szolgádat, hogy tovább szolgálhassa a város és vidékének sok-sok ügyét... A jó Isten meghallgatta az imádságot.

Személyi hír. Norpun Helga finn író nő Helsinkiből f. hó 22 és 23-án mint a Mansz. helyi fiókjának vendége városunkban tartózkodott. A kiváló író nőnek van egy magyar tárgyú regénye is: Finn leányok a pusztán. címmel. Az előkelő idegent dr. Förstér Kálmán elnök és a vezetőség néhány tagja nagy szeretettel kalauzolták városunkban és a közeli vidéken.

Esküvő. Kovács Géza áll. isk. igazgató leányát Irénkét f. hó 28-án vezeti oltárhoz a Budapest Kálvintéri ref. templomban Makár János ref. lelkész vallatánál.

Intenzívtelet a Karancson. Május 2-án d. e. 10 órai kezdettel a karancsi ősi kápolnában szentmisét és szentbeszédet mond Horváth László karancs-kezi esperes plébános.

Virágosítunk városunk házait, tereit, utcáit!

Az Északi Ferences Plébánia Szivgárdája 1937. évi május hó 6-án,

Aldozócústörtőkön a Katolikus Körben és május hó 9-én, vasárnap az Acélgyári Olvasóegylet nagytermében Operetelő-adást rendez, amelyre mindenkit szeretettel meghív. Az előadás kezdete mindkét helyen pontosan 8 órakor. (Az előadás alatt az ajtók zárva lesznek.) Hely-árak: I. hely I—II. sor 1:50 P., I. hely többi sorok 1 P., II. hely 0:80 P., állóhely 0:50 P. Műsor: Nyitány. Játssa a Bánya — az Acélgyári zenekar, vezényel Vilezsál Richárd — Ursutz József karnagy. Prolog. Irtá Koltay Imre, előadja Mányi Rózsika. Lakner A.—Felek L.: Csipkerózsika, gyermekoperett 3 felvonásban. A II. és III. felv. közben a Bánya, ill. Acélgyári zenekar játszik, vezényel Vilezsál Richárd, ill. Ursutz József karnagy.

Új, városi sportklub Salgótarjánban. Mint értesülünk néhány lelkes sportember kezdeményezésére egy új — a város egész társadalmát egy táborba gyűjtő és a testedzés minden ágával intenzíven foglalkozni kívánó — sportegyesület alapítása van folyamatban. A hézagpótló alakulat tagtöborzó iverit — mindjárt a kibocsátáskor — a sport kedvelő polgárság színe-jára irta alá, úgy hogy a Club közeli formális megalakulása biztosra vehető. Mi is csak örömmel üdvözlölhetjük a megindult akciót, amely az egyetemes magyar sport fejlesztését és Salgótarjáni sportszerető közönségének egy táborba való gyűjtését irta zászlajára.

VILÁGSZENZÁCIÓ A MUSICA KIS PIANINÓ!

96 cm. magas, 7 oktáv, teljes hang-
erősség. Tekintse meg a Nemzetközi
Vásáron a gyár kiállítását Iparcsar-
nok 468. sz. és kérjen díjmentes ké-
pes prospektust!

MUSICA r.t. Budapest, VII. Er-
zsébeti krt. 43. (Royal.)

A Szent Erzsébet Róm. Kath. Nőegylet mint minden évben, úgy idén is megrendezi tárgysorsjátékkal egybe-
kötött népnőnépélyét, melynek tiszta jó-
vedelmét szegények felruházására fordít-
ja. Nemcsak Salgótarján város és kör-
nyékének társadalma, de az egyesületnek
távolabbi lakó jóakarói is mindenkor sze-
relő megértéssel karolták fel a Nőegy-
let népnőnépélyeit, melynek jövedelmé-
ből eddig évente 200-200 szegény ré-
szesülhetett támogatásban. A pénzügy-
minisztérium a sorsolási tervet jóváhagy-
ta s így a júniusi hó 6-án megtartar-
tandó népnőnépélyvel kapcsolatos tárgy-
sorsjáték sorsjegyei darabonként 20 fillé-
rért a Nőegylet vezetőségi tagjainál,
vitéz Donázy Győzőnél, Véghe Kálmán-
nál, valamint a Nemzeti Egység Pártja
titkári irodájában már kaphatók. Minden
eladott sorsjegy ára egy-egy szegény
könnyeit lesz hivatala letérülni s így a
Nőegylet vezetősége ez uton is kéri a
társadalom ismételt támogatását. Kisorso-
lásra kerül 200 drb. nyereménytérít. A
főnyeremény idén is egy 40 P. értékű
fonott kertibutor.

A koldulás. megszüntetésének 6
hónapja fejeződik be április hónappal.
Ennek a nehéz félesztendőnek uttörő,
haládatban és sokszor úgy az adakozók,
mint a koldusok részéről megnyilvánu-
ló meg nem értesnek, viszont a mindkét
részről, tapasztalható áldozatoságnak,
halának változatos képeiről óhajti a pol-
gármester f. hó 28-án d. u. 3 órakor a
városbáza tanácstermében tájékoztatni a
szegényügyi bizottságot és gyűjtő hólyge-
ket. A nemes emberbaráti akció erkölcs-
es anyagi eredményéről kapnak felvilá-
gosítást az illetékesek, akik bizonyára tel-
jes számban vesznek részt ezen az érte-
kezleten.

**Ültessünk sok-sok virágot a
járdák melletti földszalvókba!**

Kaptuk az alábbi levelet:

Igentisztelt Szerkesztő Ur!

Mi bennszülött Tarjániak tudjuk a
legjobban értékelni azt a nagy fejlődést,
amit a város kiépítése tekintetében a vá-
ros bölcs vezetősége végzett az utolsó
10-20 év alatt. Valamennyien emléke-
szünk arra, hogy jó néhány évvel ezelőtt
még a Fő-utcánk is ilyen teltető időben,
mint egy pocsolya húzódtott végig a vá-
ros tengelyén. Nagy haladásról tanuskod-
nak a mai állapotok. Ma már sok em-
ber a napi munkája végeztével sétára
indul, ami a jó járdán és kikövezett uton
kényelmes, azonban örömmünk nem teljes,
mert a jó járdán kívül jó levegőre is
nagy szükségünk volna, az pedig nincs
a városban. — Szűk völgyben fekvő vá-
rosunk levegője sokszor szinte kibírha-
talan, különösen rossz a levegő télen,
amikor fokozottan fűteni kell és a leg-
több kéményből kiömlő úgynevezett sal-
gótarjáni féttermék (palásszén) fojtogató
füstje a völgyben lenyomódik. A városi
magisztrátus ezen a bajon, — jól tudom
— nehezen segíthet, mégis lehetnek ese-
tek, amikor legalább részben ki lehetne
küszöbölteni az ilyen bajt. — Ilyen eset-
tel találkozunk a Fő-utca zagyvarakodó-
környéki szakaszán. Itt az egyik köztisz-
teletben álló pékmesterünk és kiváló
polgárunk üzleti kéménye éppen este
6-8 óra között úgy előnti a Fő-utcat
gomolygó füstfelhőkkel, hogy szinte le-
hetetlen az azon a tájon járni és ilyen-
kor olyan érzés vesz erőt rajtunk, mintha
egy „fűszergazda” csokolgatna bennünket.
Nem vagyok az építkezés terén szakem-
ber, mégis úgy gondolom, hogy aránylag
nem nagy költséggel fűstszűrő berende-
zéssel, vagy magas kémény építésével
meg lehetne szüntetni az efféle bajokat,
a köz érdekében. Fontos volna ez az
idegenforgalom szempontjából is, mert
mit nyernek az itteni nyaralók, ha hegyi
sétájuk után leereszkednek fűstös tarjáni
szállásukra.

Egy polgár.

A hastifusz a rendeletek tükrében, figyelemmel a küszöbön álló hatósági intézkedésekre.

A tifusztífuszt, hál Istennek, Sal-
gótarjánban megszüntnek mondhatjuk. A
járvány megszűnése azonban nem sza-
bad, hogy a további óvintézkedések meg-
szüntését is jelentse. A legkomolyabban
figyelmeztetlek e helyről is mindenkit,
hogy mindazokat a köztisztasági és köz-
egészségügyi óvintézkedéseket, amelyeket
a közegészségügyi hatóság a járvány
idején előírt, továbbra is a legteljeseb-
bire tartassa meg, mert csak a leg-
szigorúbb gondossággal tarthatjuk távol
városunktól ezt a veszedelmes betegsé-
get. Mert a hastifusz a 212000/933. B.
M. számú rendelet szerint is „hazánk
egyik legveszedelmesebb fertőző beteg-
sége, amely úgy a megbetegedések nagy
halálosztási arányszámánál, mint a fertő-
zés rennkivül könnyű voltánál fogva
közegészségügyünk egyik legnagyobb ár-
talmát jelenti.”

Érdekes, hogy a hastifuszt köz-
egészségügyi törvényünk az 1876. évi
XIV. t.c. a fertőző betegségek között
külön nem sorolja fel, de ettől függetle-
nül természetesen a törvény járványszá-
kaszai a tifuszt is vonatkoznak. Így a
bejelentési kötelezettségen felül különö-
sen a 81. és 157. §-ok azok, amelyek a
hatóságok tennivalóit járvány esetén a leg-
részletesebben körülírják.

Az első hastifusz rendeletnek a
22150/915 B. M. számú körrendeletet
nevezhetjük. A rendelet szerint „a has-
tifusz azok közé a fertőző betegségek
közé tartozik, amelyek a háboruk nyomá-
mában lépnek fel, sőt járványokká is
fejlődhetnek. A harcsterekre visszajövők
között — mondja tovább a rendelet —
sűrűn fordulnak elő hastifuszban megb-
tegedettek, úgy hogy e betegségnek a
polgári lakosságra való áttérése lehe-
tőségével is számolni kell.”

A rendelet a tifusztífuszt kifej-
lődésénél nagy szerepet tulajdonít a fer-
tőzőtől ivóvíznek és a fertőzőtől tápsze-
reknek. Éppen ezért az egészségügyi ható-
ságok feladatává teszi a lakosság ivóvíz-
zel való ellátásának különös gondnal
való ellenőrzését és gondos egészségügyi
felügyeletet rendel el azokon a helye-
ken, ahol tápszerkeket előállítanak, forga-
lomba hoznak, vagy tömegfogyasztásra
elkészítenek, (tejgazdaságok, sütődék,
cukrászdák, hentesüzletek, mézárzsékek,
vendéglők stb.) Ezeknek az ellenőrzé-
seknek a során a rendelet értelmében
nem elég a foglalkoztatott személyzet
egészségéről meggyőződni, illetőleg a be-
tegeket, vagy betegségre gyanusakat az
ilyen foglalkozástól eltiltani, hanem fi-
gyelemmel kell lenni arra is, hogy lehet-
nek közöttük csirahordozók, akikre kü-
lönösen áll a tisztaságra és gondosságra
vonatkozó rendelkezések lelkiismeretes
betartása.

Az idézett rendelet a tartósan csir-
ahordozókat a közegészségügyi hatóság
felügyelete alá rendelle s a kórházi ren-
delkezéseken kívül már a védőoltások
alkalmazását is ajánlja azon kedvező ta-
pasztalatok alapján, amelyek a has-
tifusz elleni védőoltással szereztek.

A 146073/924. N. M. M. számú
rendelet szerint „a hasiagymáz terjedé-
sét kizárólagosan ennek a betegségnek
a kórokozó csirájával történő fertőzés
okozza. A fertőzés létrejöhet közvetlen
érintkezés útján. A legtöbbszor azonban
a fertőzést a fertőzőtől ivóvíz és tápsze-
rek, úgy mint tej, tejtermékek és egyéb
élelmiszerek okozzák, amelyeket
nyers, vagy félig nyers állapotban fo-
gyasztanak, pl. saláta, vagy más efféle
zöldség, avagy olyan élelmiszerek, ame-
lyeket fogyasztásra kész állapotban utó-
lag fertőztek meg, pl. pék és cukrászsze-
temények, kolbász és hasonló húsfélék.”

Ez a rendelet a 22150/915. B. M.
számú rendeletben foglaltak mellett, ha-
siagymáz megbetegedések esetében a ha-
tóság feladatává a fertőzés forrásának
a megállapítását teszi. Hogy ez minden
anyaghiány nélkül megvalósítható, ki-
mondja, hogy a szükséges vizsgálatok
katt, tehát a fertőzésre gyanus ivóvíz,
ürülék stb. bakteriológiai vizsgálatát, a
központi vizsgálati állomás (IX. Gyári-u. 7.)
díjtalanul végzi.

A 137524/928. N. M. M. számú
rendelet lényege, hogy határozottan ki-
mondja: „a hasiagymáz továbbterjedé-

sének megállítását végezt — egyéb intéz-
kedéseknek kell időben való megtétele
mellett — a hatóságnak szigorúan el kell
tiltania a beteget, betegségre gyanusa-
kat és a baj terjesztése szempontjából
rendkívül veszélyes „csirahordozókat”,
vagyis azokat az egyébként egészséges
egyéneket, akiknek ürületeiben tyhus-
csirák kimutathatók, az élelmiszerek elő-
állításától, kezelésétől és forgalomba ho-
zatalától s általában gondoskodni kell,
hogy fertőzőtől helyről (házból, üzemből)
származó élelmiszerek forgalomba ne
kerülhessenek.”

A hastifusz elleni védekezésről azon-
ban a leg részletesebben, mindenre kiter-
jedően a 212000/933. B. M. számú ren-
delet tartalmaz intézkedéseket. A hivat-
kozott rendelet I. fejezete: A hastifuszos
megbetegedések megelőzéséről; II. feje-
zete: Eljárás hastifuszmegbetegedések ese-
tében; III. fejezete: A bacillusgazdák fel-
kutatása, nyilvántartása és felügyelete; IV.
fejezete: A hastifusz elleni védőoltások
alkalmazásának ajánlása és ezen védőol-
tásokhoz szükséges oltóanyagoknak ked-
vezményes áron kiszolgáltatása; V. feje-
zete: Népszerű ismertetések (nyomatvá-
nyok) beszerzése és szétosztása fenyegető
hastifusztífuszt esetén; VI. fejezete:
Záró rendelkezések címe alatt felöleli
az idevonatkozó összes tudnivalókat.

A rendelet értelmében a köztisztá-
ság előmozdítására és megőrzésére foko-
zott figyelmet kell fordítani. E célból uta-
sítja a hatósági szerveket, hogy házról-
háza járva győződjön meg arról, hogy
az utcák, különösen a házak udvarának
tisztasága, elsősorban pedig az emberi
ürülék, a trágya, szemét, a trágyalé és a
szennyvíz elhelyezése, illetőleg leveze-
tése és eltávolítása a közegészségügyi kö-
vetelményeknek megfelel-e.

Ismételt köteletségévé teszi a ha-
tóságoknak, hogy éber figyelemmel ör-
kődjönnek afelett, hogy a nyilvántartott
bacillusgazdák élelmi és élvezeti szerek
előállításával, kezelésével és forgalomba-
hozatalával, különösen tejkezeléssel ne
foglalkozzanak, vízművekben és hasonló
munkakörben ne alkalmazzassanak, mert
az említett egyének — különösen ha tisztá-
talanok — a betegség könnyen ter-
jeszthetik és nagy embertömegek egész-
ségét és életét veszélyeztetik.

A megelőzés szempontjából rendki-
vül fontosnak tartja a rendelet az élelmi
és élvezeti szerek körül jelenleg foglala-
toskodó egyéneknek bacillus ürítésre való
megvizsgálását.

A rendeletnek különösen ezen két
utóbbi rendelkezését szándékosan ragad-
tam ki, mert ezek képezik a jogalapját
annak a hamarosan meginduló munkának,
amely Salgótarjánban a házak, udvarok
szigorú ellenőrzése és az élelmiszerszak-
mában foglalkoztatott egyének különleges
hatósági orvosi vizsgálata révén az ezen
oldalról is esetleg fellépő veszély meg-
előzését célozzák.

Mert a momentán veszély mellett,
amiben legutóbb voltunk, az egész nem-
zet szempontjából is rendkívül elszomo-
ritó tény, hogy az összes európai álla-
mok között hazánk bír a legmagasabb
tifuszmegbetegedési és halálosztási arány-
számmal, azért, mint azt a 253600/934.
XV. B. M. számú rendelet mondja, a leg-
szigorúbb kötelezése egyéneknek és ható-
ságnak a 212000/933. B. M. számú ren-
deletben foglalt rendelkezések teljesíté-
sére és pontos végrehajtására, mert a has-
tifusz tapasztalat szerint azok közé a fer-
tőző betegségek közé tartozik, amely el-
len megfelelő óvrendszabályok betartá-
sával eredményesen lehet védekezni.

Akik pedig védőoltásban eddig még
nem részesültek volna, iparkodjanak rajta
minél előbb átesni, mert a statisztika sze-
rint a védőoltások nemcsak külföldön, de
hazánkban is a legszebb eredménnyel al-
kalmaztattak. Hogy csak egy közeli ese-
tet említsék: Nógrádvármegye egy köz-
ségében, hol kilenc év alatt 815 megb-
tegedés fordult elő, a község 1407 lakosa
közül 1006 egyszer, 900 kétszer, 856 há-
romszor részesült védőoltásban. Az 1932-
ben végzett oltás után mindössze négy
eset jelentkezett. Kettő közülük csak egy
oltásban részesült. Valamennyi megbete-
gedés igen enyhe lefolyású volt. Ilyen és
ehhez hasonló eredmények szólnak a

BUDAPESTEN
NÁLUNK
VÁSÁROLJON

Szövetkezetek
Bolt

ÁRUHÁZ A
HANGYA
KÖTELEKÉSEN

VII. Rákóczi út 36.
A ROKUSSAL SZEMBEN
IX. Rózsás tér 1.

védőoltások frappáns hatása mellett. Ha-
bozni tehát nem szabad.

Remélem, hogy a város polgárai,
miként a hatóságok, az elmondottak
alapján tudni fogják kötelességüket to-
vábbra is!
(T. M. dr.)

Gyors- és gépirónó, ki irodai
gyakorlattal rendelkezik, írásbeli ajánla-
tát „Megbízható” jellegre a kiadóhiva-
talba adja le.

A légóltalom egyik legaktuálisabb
témája az egész világnak. A repülőgépek
által szállított gáz-, gyújtó- és repesz-
bombák fenyegetik és pusztítják nem-
csak az egymásnak hadat üzent államok
küzdő hadseregeit, de a mőgöttöz ország-
részek polgári lakosságát is. Ezért már
most készüljön mindenki úgy a saját
maga, mint a szerettei életének és testi
épségének megóvására, valamint lakásá-
nak biztosítására. Ismerje meg mindenki
a veszély lehetőségeit s az azt elhárító
oltalmi berendezkedéseket. A Budapesti
Nemzetközi Vásáron a f. évi április hó
30-tól május hó 10-ig szemléltető légol-
talmi kiállítás is lesz. Aki csak teheti:
nézze meg, tanuljon és okuljon a látot-
takon, amíg nem késő.

**Mégis csak felépülnek a piaci
bódék.** A képviselőtestület egyik 1936
évi véghatározatával a piaci árusítás rend-
jét úgy kívánta szabályozni, hogy az áru-
sítás d. u. 2 óráig és csak asztalokról
történhetik. Mivel azonban a város ipari
jellege és fontos közegészségügyi érde-
kek is ellene szóltak ennek a megoldás-
nak a piactéri bódék felépítése és hasz-
nosítása tárgyában a képviselőtestület
újabb határozatot hozott. Elfogadta az
új bódéépületek tervét, míg a beosztást
és a méreteket az érdekeltek és az épi-
tési bizottság meghallgatásával a polgár-
mesterre bízta s így a munkálatok ki-
írása is rövid idő múlva meg fog törté-
nni. A képviselő testület az új árusító-
fülkék bérét havonként és m²-kint közbe-
eső bódéknál havi 80 fillérben, sarok
bódéknál havi 1.20 P-ben állapította meg
azzal, hogy hadirokkant és hadiözvegy
magyar állampolgárok 50%, igazolt front-
harcosok pedig 10% bérkedvezményt
élveznek. A bódék felépítésének előre-
látható költsége kb. 30.000 P.

A P O L L Ó M O Z G Ó
SALGÓTARJÁN.

24-én szombaton, 25-én vasárnap,
26-án hétfőn 3 NAPIG:

Szabadság, Szerelem

A lengyel szabadságharc napjaiból.

27-én kedden Csak 1 napig!

A P O M P A D U R

Szerelmi regény. Fősz.: Nagy Kató.

28-án szerdán, 29-én csütörtökön

ÉRETTSÉGI Fősz.:

SIMONE SIMON, HERBERT MARSAI.

LA CUCARACHA

A legteljesebb színes táncos film.

Május 1., 2., 3 és 4-én.

Jön! FIZESSEN, NAGYSÁD Jön!

SPORT

Vajudik az SBTC.

Géczy megvalásánál újabb érvágást szenvedett a krízisben lévő SBTC. Erősödés helyett hétről-hétre hanyatlak és nem tudni, hol fog a lejton megállni. Ugy rémlik, mintha a 10 év előtti, szintén profiligai gyászos emlékü vajudó korszak végzettszerű megismétlődése következne, melynek elhárítására az illetékesek igyekeztek ellenére is képtelenek.

Géczy távozásával a maradék csapat legmegbízhatóbb pontja ingott meg. Az SBTC sikerhalmazának egyik legfőbb részese volt Géczy, ki négy év óta vé-

dett kivétel nélkül minden egyes mérkőzésén az SBTC-nek. Nehéz lesz méltó utódot találni. Az ő hirtelen távozásán kívül vasárnap Szabó és Takács IV. harcképtelensége, továbbá Ruzsinszki távolléte okozott újabb felállítási gondokat. Ez nyomta reá bélyegét az SBTC vasárnapi két mérkőzésére, melyek egyiken az „Ü” balszerencsével ugyan, de sorsát nem kerülhette el, az első csapatnak pedig csak az volt a szerencséje, hogy még nálánál is gyengébb volt az ellenfele.

SBTC—V. REMÉNY 2:1 (1:0)

SBTC pálya.

400 néző.

Bíró: Vogel.

Góllövő: Havas, Illik, Bulyovszky.

SBTC: König, Gáspár, Stenge — Takács III., Turán, Kecskés — Bretter, Bulyovszky, Soltész, Havas, Borsányi.

V. Remény: Lévai, Heincinger, Molnár — Takács, Páll, Köbl. — Fízl, Wirsching, Illik, Hornyák, Balázs.

Eseménytelen, álmos, lanyha játék folyik az első félidőben némi SBTC fölénygel. A 30. percben rugja az első szögletet az SBTC, majd a 35. percben születik meg az SBTC vezető gólja. Takács III. 40 méteres szabadugrása ivel a kapu elé s Havas fejről a hálóba száll a labda. 1:0. A 42. percben még egy szögletet rug az SBTC.

A II. félidőt Bretter szép lövése vezeti be, majd Takács III. lövése a kapufáról Havas elé pattan, de ő izgalmában messze mellé lö. A 9. percben Vác rug szögletet. Némi fölényben van az SBTC, a 19. percben óriási helyzet adódik Bulyovszkynak, de az ujonc kihagyja. Vác is támadgat s a 23. percben nagy védelmi hibából Illik révén ki is egyen-

lített 1:1. A 25. percben balszerencse sújtja a szimpatikus váci csapatot. A kapusuk védés közben vállban megsérül s nem is tud tovább védeni. Molnár áll a kapuba. Csapkodó játék folyik. Bulyovszky megint nagy helyzetet hagy ki, de a 37. percben javít. Hosszas támadás után a 37. percben Bretter beadása nyomán befejeji a győztes gólt a csonka váci csapat kapujába. 2:1.

Szögletarány 3:2 az SBTC javára. Nehezen győzött az SBTC összetakolt csapata, melytől jó játékot nem is vártunk és nem is kaptunk. Königét kímélte a sors a váci csatársor premierje alkalmából. Stenge közepesen, Gáspár bizonytalanul játszott. A hálók egyike sem lehet különösebb panasz. Turán közepes játékával a legjobb volt. A csatársorban Soltész ismét nagyon gyengén játszott. Havas volt csak veszélyes itt-ott.

A Váci Reményben Páll, Köbl és Balázs voltak a jobbak.

DAC—SBTC „ü” 1:0 (1:0)

SBTC pálya.

200 néző.

Bíró: Györkefalvi.

Góllövő: Ondrus.

DAC: Molnár, Kovács, Mágori — Murányi, Ivanus, Nagy — Ondrus, Lipták, Lázár, Tóth, Dröszler.

SBTC „Ü”: Goda, Mrász, Ménich — Gajda, Hegyi, Chmell — Nyerges, Jancsár, Walkampf, Godó, Szentkúti.

Az első 20 perc DAC fölénygel, szögletek jegyében telik el. A 25. percben Nagy szabadugrása után Ondrus csavart lövéssel, ritkán látott szép góllal megszerezzi a vezetést. 1:0. Egy perc múlva Szentkúti hatalmas lövése gólgyanusan pattan vissza a felső kapufáról, majd a 43. percben ismét a szerencse menti meg a diósgyőri kaput.

A II. félidőben végig nyomasztó fölényben játszik az „Ü”, mégsem sikerül egyenlíteni. A 20. percben Molnár leteríti a kapuelőtti Walkampfot, de a bíró büntető helyett feldobja a labdát. Állandó támadásban van az „Ü” a mérkőzés végéig, balszerencsével párosuló

gólképtelensége folytán azonban nem sikerül az egyenlítő gólt sem megszerezni.

Szögletarány 5:4 az „Ü” javára. Kritika a régi nóta: támadott az „Ü”, de gólt nem tudott rugni. Döntetlen lett volna reális eredmény. Jó volt az „Ü”-ben Ménich, Godó, Chmell és Mrász a DAC-ban Murányi, Molnár, Ondrus és Lipták.

Györkefalvi gyengén bíráskodott.

DVTK—SSE 4:0 (2:0)

Diósgyőr.

Bíró: Nemeskéri.

Nagy arányban szenvedte el első tavaszi vereségét a SSE. Kővágó az első félidő közepén megsérült.

PBÜSE—MESE 1:1 (0:1)

Németh, a PBÜSE játékosa a mérkőzésen lábát törte.

Perlekt gép és gyorsírózó, lehetőleg irodai munkában jártas **Állandó alkalmazásra**, azonnali belépésre kerestetik a **Singer Varrógép R. T.** céghez. Személyes bemutatkozás az üzleti órák alatt.

Keveset használt terménydaráló eladó, cím a kiadóban.

Bányamozgók hírei: A baglyas-aljai és pálfalvai bányamozgók folyó hó 25-én, vasárnap, szokásos előadásuk keretében bemutatták Gogoly halhatatlan regényét: **A KOZÁKOK KAPITÁNYA** (Tárász Bulyba) c. filmet, melyet a híres francia író: Pierre Benoit alkalmazott filmre. Bulyba Tárász, az öreg kozák-hetman utolsó nagy harcát mutatja be a film a kovói vajdával s az egész cselekményt élénkíti az öreg Bulyba fiának, Andrijnak nagy szerelme a kovói vajda leánya iránt. A nemcsak cselekményében, de képeiben is gyönyörű film főszereplője: Harry Baur. — Kiegészítésül: Kulturfilm és Magyar világhírő.

Vidék. Albert-Rauakna bányatelek kulturegyesületének műkedvelő gárdája husvét vasárnapján előadta Almásy Tihamér: „A tót leány” című népszínművét. A kezdet stádiumában levő ifjú gárda a nehéz szerepeket kitűnő érzékel oldotta meg s olyan harmonikus együttest alkotott, mely dicséretére vált volna rutinnal bíró műkedvelőknek is. A betanítás és rendezés nehéz, fáradságos szerepét Krupár Gézáné, üzemvezető-bányafőmérnök agilis neje vállalta s a teljes siker csakis az ő lankadatlan buzgalmanak és kiváló hozzáértésének köszönhető. Nagyon szépek voltak a díszletek is, melyek megtervezéseért és megfeszítéséért Kerényi Dániel társ. tanítót illeti az elismerés. Az előadás előtt Vadkerti Béla társ. tanító igen szíves és élvezetes néprajzi ismertetést tartott a kárpátaljai szlovák népről. Öszinte dicsérettel és elismeréssel adózunk ezen nemes és példás kulturmissióhoz s további ügybuzgalma, kitartást és sikert kívánunk! (—dny.)

Telefonszám: 46.

SALGÓ SERLEG CSOPORT

Telefonszám: 46.

mint ÉLASZ. Mátravidéki III. osztály

HIVATALOS KÖZLÖNYE

Hivatalos helyiség: Salgótarján, Fő-nca 244. szám. — Kései: TÁBORI GYULA ISKOLÁR.

A. Csoport.

Egyesbír.

Kivonat az egyesbírő április hó 20-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Kleiban László SSE játékos büntetését a kiállításal kitöltöttnek veszi.

Április 25-i mérkőzések:

Egyesület	Óra	Pálya
SAC—PBÜSE III.	1/24	SAC
MRTK—NOSE	1/44	MRTK
ETK—KBSE II.	3	ETK
SBTC III.—SSE III.	12	SBTC
Weiss Arnold egyesbír.		Tábori Gyula előadó.

B. és C. Csoport.

Intéző és Fegyelmbizottság.

Kivonat a bizottság április hó 20-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

MLK óvásának helyt ad s a szabályzat 216. §. 1. bekezdése alapján az április hó 11-i SFCB.—MLK mérkőzést megsemmisíti s annak 2 pontját gólarány nélkül MLK javára írja, mert nevezett mérkőzésen SFCB. tartozásának be nem fizetése miatt játékjog felfüggesztés mellett szerepelt. MLK óvásdíját visszafizetni, illetve SFCB. által befizetni rendeli el.

Április hó 18-ra kitűzött BSE Rau—ZTC mérkőzés 2 pontját a szabályzat 213. §-a alapján gólarány nélkül BSE Rau javára írja, ZTC meg nem jelenése miatt. Egyben kötelezi ZTC-t, hogy a szabályzat 51. §-a értelmében BSE Raunak 2:80 P. bíródíjat és 2 P. pályameszélési díjat, összesen 4:80 P-t 15 napon belül fizessen meg.

A bizottság ZTC-t a szabályzat 212. §. 5. bekezdése alapján az ezévi bajnokságban való további részvételből kizárja s ugyanezen §. 6. bekezdése értelmében a ZTC-nek eddig szerzett pontjait és góljait érvényteleníti s a még le nem játszott bajnoki mérkőzéseinek 2 pontját gólarány nélkül ellenfelei javára írja s a ZTC-t a bajnokság végeztével a legutolsó helyezettnek minősíti. A ZTC ellenfeleinek eddig elért eredményeit érintetlenül hagyja.

KAC óvásának helyt ad s a szabályzat 216. §. 1. bekezdése alapján az április hó 18-i KAC—SFC b. mérkőzést megsemmisíti s annak 2 pontját gólarány nélkül KAC javára írja, mert nevezett mérkőzésen SFC b. a 10 P. bántápnéz be nem fizetése miatt játékjog felfüggesztése mellett szerepelt. KAC óvásdíját visszafizetni, illetve SFC b. által befizetni rendeli el.

Tudomásul veszi ZISE bejelentését, miszerint ZISE b. csapata nehéz anyagi helyzetére való hivatkozással a bajnokságban való további részvételtől visszalép. A szabályzat 208. §-ának 5. bekezdése értelmében a ZISE b. által eddig elért pontokat és gólokat megsemmisíti s a bajnokság végeztével sorrendben az utolsóelőtti helyezettnek nyilvánítja. A még le nem játszott bajnoki mérkőzéseinek pontjait gólarány nélkül ellenfelei javára írja. A ZISE b. ellenfeleinek eddig elért eredményeit érintetlenül hagyja.

Tudomásul veszi ETK bejelentését, miszerint ETK b. csapata a bajnokságban való további részvételtől visszalép. A szabályzat 208. §-ának 5. bekezdése értelmében az ETK b. által eddig elért pontokat és gólokat megsemmisíti s a bajnokság végeztével sorrendben az utolsóelőtti harmadik helyezettnek nyilvánítja. A még le nem játszott bajnoki mérkőzéseinek pontjait gólarány nélkül ellenfelei javára írja. Az ETK b. ellenfeleinek eddig elért eredményeit érintetlenül hagyja.

Boszik Lajos KSE játékost a szabályzat 325. §. a) pontja alapján 1 hétre eltiltja a játéktól április 26-ig.

Április 25-i mérkőzések.

Egyesület	óra	pálya
SISE—BSE Rau	3	SISE
SBTC L.—SFC b.	2	SBTC
ZISE—JTC	3	ZISE
RTC—KBE	3	RTC
VAC—KBTK	3	VAC
Kelmen István elnök.		Tábori Gyula főtitkár.

463/1936. vht. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Kovács István ügyvéd által képviselt Herczeg Eszterházy Pál Rabaközi Husárgyára és csatl. tsai javára 465 59 P. tőke és több követelés és járulékal erejű a kapuvári kir. járásbíró-ság 1932. évi 1541. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1932. évi július hó 2-án lefoglalt 2500 P. becsértékű ingóságokra a starjáni kir. járásbíró-ság 4387/1932. sz. végzésével az Árverés elrendeltetve, annak az 1908. évi XLII. t. c. 20. §-a alapján az alább megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltaták javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs, végrehajtást szenved. lakásán Salgótarjánban, Tátra-utca 92. házsz. alatt leendő megtartására határidőül 1937. évi április hó 29. napjának délelőtti fél 12. órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt szövegeket s egyéb ingóságokat a legelőbbit ígérőnek készpénzfizetés ellenében, esetleg becsáron alul is — de a kiküldési ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kiküldési ára egyezer pengőnél felül van, az 5610/931. M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kiküldési ár egytizedrészét bantapénzzal leteszik.

Salgótarján, 1937. évi április hó 8-án.

Török Gyula

kir. bíró-ságtól végrehajtó.

Nógrád és Hont k. e. e. vármegyék alispánja.

5606/1937 sz.

Tárgy: Nógrád és Hont k. e. e. vármegyék m. kir. reális-kolai nevelőintézeti alapítványos ügyében pályázat hirdetése.

Pályázati hirdetmény.

Nógrád és Hont k. e. e. vármegyék közönsége által az 1921 évi XLIV. t. c. alapján szervezett m. kir. reális-kolai nevelőintézeteknél létesített alapítványok három helye közül kettő hely a nevelő intézetek I-és V. évfolyamában az 1937/38. tanév kezdetén betöltendő lesz.

Felhívom a pályázni óhajtokat, hogy az ily irányú kérvényeiket a Budapesti Közlöny folyó évi számában közzétett általános feltételeknek a figyelembevételével mellett kellően felszerelve, így nemkülönben a járási főszolgabíró, vagy a megyei város polgármestere által záradékolott községi bizonyítvánnyal igazolva azt is, hogy folyamodó Nógrád és Hont vármegyék területén legalább 10 év óta községi illetőséggel bír, hozzám legkésőbb folyó évi május hó 15-ig szombat délután 2 óráig nyújtsák be.

A később beérkezett pályázati kérvények tárgyalhatók és figyelembe vehetők nem lesznek.

Az általános pályázati és felvételi feltételeket tartalmazó hirdetmény a hivatalos órák alatt hatóságomnál, valamint a főszolgabíró hivataloknál, továbbá Balassagyarmat és Salgótarján megyei városok polgármestereinek akadálytalanul bárki által megtekinthetők s ugyanott esetleg felvilágosítást kérhetnek és kaphatnak.

Tájékoztató a m. honvéd Ludovika Akadémia részéről az Akadémia par. (Budapest VIII. Üllői-ut 80. sz.) a portó-költség előzetlen beküldése ellenében kapható.

Balassagyarmat 1937. április hó 17.

Baross.

alispán.

Hirdessen!

A Munka

politikai hetilapban!!!